

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів

дисертації на тему:

«Сучасні технології управління в системі економічної безпеки підприємств»

здобувачки наукового ступеня доктора філософії

Кривдик Вікторії Ігорівни

з галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

за спеціальністю 073 «Менеджмент»

Публічна презентація проведена на розширеному засіданні кафедри «Менеджменту та адміністрування» 7 квітня 2025 року, протокол №10, в онлайн форматі (запис додається).

У результаті аналізу опрацювання теоретичних і практичних положень дисертаційної роботи, поданих до розгляду наукових публікацій за темою дисертації, результатів виконання здобувачкою освітньо-наукової програми, а також за підсумками проведення фахового семінару визначено наступне.

1. Актуальність теми дослідження.

У сучасних умовах функціонування складних соціально-економічних систем спостерігається стрімкий розвиток глобалізаційних та інтеграційних процесів, що сприяє широкому поширенню ефективного управлінського досвіду в різних сферах суспільного життя. Це обумовлює постійну трансформацію систем менеджменту на всіх рівнях – від державного до локального – відповідно до змін у потребах і вимогах користувачів. Водночас виникає нагальна потреба у впровадженні сучасних управлінських технологій, які б забезпечували гнучкість та адаптивність у прийнятті рішень і зменшували вплив несприятливих зовнішніх факторів.

Особливої актуальності ці питання набувають в умовах воєнного стану, коли можливості впливу на макро- та мезорівні суттєво обмежені. Водночас підтримка стабільного функціонування окремих підприємств та забезпечення їх економічної безпеки є реальним завданням, хоча і потребує значних зусиль від управлінців та фахівців. Такі процеси супроводжуються внутрішніми змінами, що потребують попереднього аналізу та врахування реакцій персоналу і

зацікавлених сторін. Сучасні управлінські технології змінюють як систему менеджменту, так і підходи до забезпечення економічної безпеки, при цьому позитивний ефект від таких змін не завжди проявляється одразу у вигляді прибутку. Часто їх основна цінність полягає у запобіганні втратам і зменшенні ризиків. Це й визначає актуальність дослідження, особливо з огляду на сучасні виклики, пов'язані з війною.

Враховуючи вищезазначене, дисертаційна робота Кривдик Вікторії Ігорівни «Сучасні технології управління в системі економічної безпеки підприємств» є актуальною.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертація виконана відповідно до планів науково-дослідних робіт Хмельницького національного університету в межах науково-дослідної теми: «Моделі та технології формування кластерів в стратегіях інституційного розвитку соціально-економічних систем» (номер державної реєстрації 0116U001551), де авторкою розроблено пропозиції щодо використання сучасних технологій управління при формуванні кластерів промислових підприємств. А також науково-дослідної теми: «Розробка стратегій та моделювання інноваційного потенціалу кластеризації соціально-економічних систем в контексті національної безпеки держави» (номер державної реєстрації 0120U102088), де авторкою розроблено та апробовано модель впровадження сучасних технологій управління у систему економічної безпеки промислових підприємств.

Сукупність теоретико-методичних положень і прикладних рекомендацій отриманих у дисертації, дозволяє зауважити, що її виконання є важливою складовою частиною науково-дослідних робіт університету.

3. Наукова новизна одержаних результатів полягає в узагальненні і обґрунтуванні науково-методичних підходів та практичних рекомендацій щодо використання сучасних технологій управління у забезпеченні економічної безпеки підприємства. У процесі дослідження отримано такі результати:

удосконалено:

– ідентифікацію взаємозв'язку функцій і технологій управління із

системою економічної безпеки підприємства та розроблено схему їх інтегрування, що на відміну від існуючих підходів, враховує особливості реалізації функцій управління у межах системи економічної безпеки та дозволяє сформувати ефективну її структуру і комунікаційні зв'язки, розподіляти ресурси, обов'язки та персональну відповідальність, уникати дублювання функцій, автоматизувати управлінські процеси, забезпечити гнучкість та адаптивність до умов середовища функціонування, підвищити контрольованість та прозорість взаємодії підрозділів, а також підвищити рівень контролю за всіма процесами забезпечення економічної безпеки;

- науково-методичний підхід щодо дослідження параметрів макросередовища функціонування промислових підприємств, який на відміну від існуючих підходів, передбачає визначення ключових факторів впливу та їх наслідків для функціонування підприємств з виробництва будівельних матеріалів, що дозволяє сформувати відповідну реакцію менеджменту на загрози і виклики з метою мінімізації їх негативного впливу;

- науково-методичний підхід щодо оцінювання рівня готовності підприємств до впровадження сучасних технологій управління у систему економічної безпеки, який на відміну від існуючих, передбачає двокритеріальну оцінку, що ґрунтується на комбінуванні фінансових показників та організаційної готовності керівництва та персоналу до впровадження змін, що дозволить оцінити рівень ризику, пов'язаний із поточними фінансовими можливостями та стратегічним потенціалом підприємства при впровадженні сучасних технологій управління у практичну діяльність підприємств;

- науково-методичний підхід щодо аналізу особливостей впливу сучасних технологій управління на СЕБП, який на відміну від існуючих підходів, передбачає ідентифікацію впливу методів та інструментів досліджуваних технологій на функціональні складові такої системи, що дозволяє визначити передумови організаційних змін, виявити потенційні ризики та можливості, а також обґрунтувати доцільність інтеграції цих технологій з метою забезпечення економічної безпеки підприємств.

набули подальшого розвитку:

– модель впровадження сучасних технологій управління у систему економічної безпеки промислових підприємств, яка на відміну від існуючих, враховує особливості їх функціонування (сезонність, ресурсне забезпечення, інституційні обмеження, кон'юнктуру ринку, соціально-економічне становище в країні) та актуальні ризики, а також дозволяє обґрунтувати застосування визначеного переліку технологій управління з метою забезпечення економічної безпеки відповідних суб'єктів господарювання, що підтверджено апробацією розробленого підходу на досліджуваних підприємствах;

– визначення поняття «технологія управління» – це інтегрована система наукових знань, методів, інструментів та організаційних рішень, що реалізується в межах управлінських функцій і спрямована на оптимізацію управлінських процесів в умовах динамічного зовнішнього середовища. На відміну від існуючих визначень, запропоноване поняття передбачає врахування процесів інтеграції знань та динаміки зовнішнього середовища, та забезпечує ефективне управління через формалізовані та творчі підходи, а також досягнення стратегічних цілей;

– принципова схема реалізації технологій управління, яка сформована на засадах системного підходу, і на відміну від існуючих, включає визначену сукупність елементів, що стимулюють менеджмент підприємств до впровадження інноваційних технологічних рішень з метою забезпечення конкурентоспроможності та стійкості підприємства;

– авторське визначення поняття «система економічної безпеки підприємства» - це сукупність взаємопов'язаних елементів, що взаємодіють між собою та із зовнішнім середовищем, спрямованих на ідентифікацію, оцінку, нейтралізацію та мінімізацію загроз і ризиків, з метою забезпечення захищеності всіх сфер діяльності підприємства, з урахуванням стратегічних і операційних інтересів, і яка на відміну від існуючих, передбачає інтеграцію сучасних технологій управління, що дозволяє автоматизувати управлінські процеси, підвищити ефективність моніторингу середовища функціонування, оперативно ухвалювати рішення та забезпечити адаптивність бізнесу в умовах динамічних змін.

4. Теоретичне та практичне значення результатів дисертації полягає у тому, що основні теоретичні положення, висновки та рекомендації дисертаційної роботи, які розкривають особливості використання сучасних технологій управління з метою забезпечення економічної безпеки промислових підприємств, доведені до рівня їх практичного використання. У дисертації розроблено модель впровадження сучасних технологій управління у систему економічної безпеки промислових підприємств, яка враховує особливості їх функціонування та актуальні ризики, а також дозволяє обґрунтувати застосування визначеного переліку технологій управління з метою забезпечення економічної безпеки відповідних суб'єктів господарювання, що підтверджено апробацією розробленого підходу на досліджуваних підприємствах.

5. Використання результатів роботи. Отримані прикладні результати дослідження, які представлені у дисертаційній роботі, використовуються у практичній діяльності таких підприємств: ТДВ «Хмельницькзалізобетон» (довідка про впровадження № 01-03/415-1 від 27.12.2024 р.), ТДВ «Хмельницький завод будівельних матеріалів» (довідка про впровадження № 73 від 11.09.2024 р.), ТОВ «Мрія забудовника» (довідка про впровадження № 168 від 26.12.2024 р.).

Теоретичні узагальнення, наукові розробки та методичні рекомендації автора використовуються в освітньому процесі Хмельницького національного університету під час викладання дисциплін: «Менеджмент», «Сучасні технології управління» (довідка про впровадження № 2/12 від 4.12.2024 р.).

6. Особиста участь автора в одержанні наукових та практичних результатів, що викладені в дисертаційній роботі. Дисертаційна робота є одноосібно виконаною науковою працею, у якій вирішено наукове завдання розробки теоретичних положень та прикладних рекомендацій з використання сучасних технологій управління у забезпеченні економічної безпеки підприємства. Основні положення дисертації, наукові результати, висновки, пропозиції та рекомендації, які виносяться на захист, опубліковані у фахових наукових виданнях згідно чинних вимог. З наукових праць, що виконані у співавторстві, у дисертації використано ідеї та положення, запропоновані особисто автором.

Дисертаційна робота виконана на кафедрі менеджменту та адміністрування Хмельницького національного університету, науковий керівник кандидат економічних наук, доцент Матюх Сергій Анатолійович.

Розглянувши звіт подібності щодо перевірки дисертації на наявність академічного плагіату, встановлено, що дисертаційна робота Кривдик Вікторії Ігорівни є результатом самостійних досліджень здобувачки і не містить елементів плагіату та запозичень. Використані ідеї, результати і тексти інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Дисертаційна робота характеризується єдністю змісту та відповідає вимогам щодо її оформлення. Стиль викладення в дисертації матеріалів дослідження є науковим і забезпечує доступність її сприйняття. Дисертаційна робота відповідає обраній темі, розкриває її та підтверджує, що авторкою вирішено поставлені у роботі завдання.

7. Перелік публікацій за темою дисертації. Аналіз наукових публікацій, повноти опублікованих результатів дисертації та особистого внеску здобувачки, засвідчив, що результати дослідження, які викладені у дисертаційній роботі, повною мірою відображають основні положення та висновки роботи, доповідались та обговорювались на науково-практичних конференціях.

Відповідно до теми дисертаційної роботи опубліковано 15 наукових праць, загальним обсягом 7,79 друк. арк., з яких особисто автору належить 4,99 друк. арк., у тому числі: 2 статті у наукових періодичних виданнях, які індексуються у наукометричній базі даних Scopus; 8 статей у наукових фахових виданнях України; 5 наукових публікацій, що додатково відображають результати дослідження.

Список публікацій здобувача за темою дисертації:

Праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації

1. Liubokhynets L., Rudnichenko Ye., Dzhereliuk I., Illiashenko O., Kryvdyk V., Havlovska N. Methodological Foundations of Flexible Management and Assessing the Flexibility of an enterprise economic security system. International

Journal of Scientific & Technology Research. 2020. Vol. 9 (3). P. 4616–4621. (0,7 умов. друк. арк.; особистий внесок автора полягає у формуванні системи оцінки параметрів гнучкості системи економічної безпеки підприємств – 0,15 умов. друк. арк.). Індексується і реферується в базах даних: Scopus.

2. Kryvdyk V., Rudnichenko Y., Havlovska N., Matiukh S., Harbusiuk V., Samborska O. Implementation of Modern Management Technologies in Enterprise Economic Security. TEM JOURNAL – Technology, Education, Management, Informatics. 2023. Vol. 12 (4). P. 2137–2143. (0,57 умов. друк. арк.; особистий внесок автора полягає у формуванні моделі впровадження сучасних технологій управління у систему економічної безпеки підприємства – 0,25 умов. друк. арк.). Індексується і реферується в базах даних: Web of Science, Scopus, EBSCO, ERIH PLUS, Google Scholar та ін.

3. Рудніченко Є. М., Гавловська Н. І., Гавловська В. І. Трансформаційні процеси макроекономічного середовища та їх вплив на економічну безпеку держави. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2018. № 2. С. 74–79. (0,56 умов. друк. арк.; особистий внесок автора полягає у дослідженні динаміки основних макроекономічних показників та обґрунтуванні стратегічних орієнтирів щодо їх покращення – 0,3 умов. друк. арк.). Індексується і реферується в базах даних: Index Copernicus, Google Scholar, НБУ ім. В. І. Вернадського.

4. Рудніченко Є. М., Гавловська Н. І., Гавловська В. І. Глобалізація, імпортозаміщення та економічна безпека держави : взаємовплив та взаємозалежність. Бізнес Інформ. 2018. № 4. С. 26–32. (0,81 умов. друк. арк.; особистий внесок автора полягає у дослідженні положень глобалізації – 0,3 умов. друк. арк.). Індексується та реферується в базах даних : Ulrichsweb Global Serials Directory, Research Papers in Economics, Index Copernicus, Directory of Open Access Journals та ін.

5. Рудніченко Є. М., Гавловська Н. І., Гавловська В. І. Деталізація загроз безпекового середовища та аналіз існуючих підходів до оцінювання економічної безпеки підприємств. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2018. № 5. С. 283–288. (0,72 умов. друк. арк.; особистий внесок автора полягає у дослідженні основних загроз безпекового

середовища та підходів щодо оцінювання економічної безпеки суб'єктів господарювання – 0,3 умов. друк. арк.). Індукується і реферується в базах даних: Index Copernicus, Google Scholar, НБУ ім. В. І. Вернадського.

6. Гавловська В. І. Вплив глобалізаційних процесів на інтегрування технологій управління у практичну діяльність вітчизняних підприємств. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2019. № 2. С. 17–22. (0,76 умов. друк. арк.). Індукується і реферується в базах даних: Index Copernicus, Google Scholar, НБУ ім. В. І. Вернадського.

7. Кривдик В. І. Інструментальне забезпечення технологій управління в системі економічної безпеки підприємств. Бізнес Інформ. 2020. № 3. С. 392–400. (0,82 умов. друк. арк.). Індукується та реферується в базах даних : Ulrichsweb Global Serials Directory, Research Papers in Economics, Index Copernicus, Directory of Open Access Journals та ін.

8. Кривдик В. І., Матюх С. А. Стан та тенденції розвитку будівельної галузі. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2020. № 4 (2). С. 101–105. (0,55 умов. друк. арк.; особистий внесок автора полягає у дослідженні стану будівельної галузі України – 0,3 умов. друк. арк.). Індукується і реферується в базах даних: Index Copernicus, Google Scholar, НБУ ім. В. І. Вернадського.

9. Кривдик В.І. Сутність і види технологій управління, та їх місце у сучасній безпекології. Український журнал прикладної економіки. 2021. Т. 6, № 1. С. 375–384. (0,82 умов. друк. арк.). Індукується та реферується в базах даних : Index Copernicus, Google Scholar та ін.

10. Кривдик В., Матюх С. Сучасні технології управління у реалізації стратегічних моделей та мінімізації ризиків діяльності промислових підприємств. Development Service Industry Management. 2024. № 3. С. 301–307. (0,72 умов. друк. арк.; особистий внесок автора полягає у дослідженні сучасних технологій управління у забезпеченні ефективності діяльності організацій, – 0,4 умов. друк. арк.). Індукується і реферується в базах даних: Index Copernicus, Google Scholar, НБУ ім. В. І. Вернадського.

Праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

11. Гавловська В. І. Обґрунтування вибору технологій управління з позиції реалій функціонування вітчизняних підприємств. Сучасні проблеми та перспективи розвитку міжнародних економічних відносин і світового господарства : матеріали XV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Хмельницький – Сатанів, 19–20 квітня 2019 р.). Хмельницький : Хмельницький національний університет, 2019. С. 181–185. (0,21 умов. друк. арк.).

12. Кривдик В. І. Інноваційні технології гнучкого управління підприємствами. Конкурентоспроможна модель інноваційного розвитку економіки України : матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Кропивницький, 14 квітня 2020 р.). Кропивницький : Центральноукраїнський національний технічний університет, 2020. С. 246–248. (0,13 умов. друк. арк.).

13. Матюх С. А., Кривдик В. І. Аналіз технологій управління з позиції економічної безпеки підприємств. Теоретичні та практичні питання узгодження інтересів розвитку територіальної системи : матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Харків, 31 жовтня 2020 р.). Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2020. С. 471–473. (0,16 умов. друк. арк.; особистий внесок автора полягає у дослідженні сутності технологій управління та обґрунтуванні особливостей їх впровадження в діяльність підприємства – 0,08 умов. друк. арк.).

14. Кривдик В. І. Основні тенденції розвитку будівельної галузі України з позиції економічної безпеки. Актуальні проблеми зміцнення економічної безпеки держави та суб'єктів господарської діяльності : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Львів, 16 квітня 2021 р.). Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. С. 94–96. (0,12 умов. друк. арк.).

15. Rudnichenko Y., Kryvdyk M., Kryvdyk V. Formation of interests balance of institutional agents and society in the sphere of foreign economic activity. Strategies, Models, and Technologies of Economic Systems Management (SMTESM-2021) : Abstract Proceedings of FAI International Conference (Khmelnyskyi, 3–4 December,

2021). Khmelnytskyi : Khmelnytskyi National University, 2021. Vol. 7 (ii). P. 36–37.
(0,14 умов. друк. арк.; особистий внесок автора полягає у обґрунтуванні динамічної природи економічної безпеки підприємств – 0,05 умов. друк. арк.).

ВВАЖАТИ,

що дисертаційна робота Кривдик Вікторії Ігорівни «Сучасні технології управління в системі економічної безпеки підприємств», яка подана на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент», за своїм науковим рівнем та практичною цінністю, змістом та оформленням повністю відповідає вимогам пп. 6, 7, 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами), та відповідає напрямку наукового дослідження освітньо-наукової програми «Менеджмент» Хмельницького національного університету.

РЕКОМЕНДУВАТИ:

дисертаційну роботу «Сучасні технології управління в системі економічної безпеки підприємств», подану Кривдик Вікторією Ігорівною на здобуття ступеня доктора філософії, до захисту.

Головуюча публічної презентації,

завідувачка кафедри менеджменту та адміністрування

Хмельницького національного університету,

кандидат економічних наук, професор

Ніла ТЮРІНА